

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 11016

VOS IKH ZING UN ZOG

S. J. Imber

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

263
Afing

שְׁמוֹאֵל יַעֲקֹב אִימְבָּעֶר

וְאֶם אִיד זִינָג אָזִין זָאנַג

לע מבערג 1909

לעטפערג — דורך פין א. סאלאט.

פ. ט. אן מ. ק.
טו איגען

אין קום צי איך מיר געטמן.
וואסס כידאָפּ בַּי אַיךְ גַּעֲלָאָשׁ.
מיין חכמַה-שְׂתִּין פֵּין קְרַעְמַן.
מיין שלְּסַעַל, רַוֵּת פֵּין רַאַסְתָּה..

וואסס האָשַׁט אַיזֶּר אַיךְ פַּעֲרֹשְׁלָאָסְעָן?
וואסס האָשַׁט אַיזֶּר אַיךְ פַּעֲרֹמָאָכָט?
עם אוֹן אַ יָּאָזֶר פַּעֲרֹה-לָאָסְעָן —
אין סַאַנוּ דַּי הַאַלְבָעַ נַאֲכָט..

כִּיקִים יַגְנַעַר מִיט אַ לְעַבְעָן.
אין רַיְכָעַר מִיט אַ יָּאָהָר.
גַּאַט האָשַׁט אַ זְוָהָן נַעֲנַעַבָּעָן
צִוָּם שַׁעַנְסַטָּעַן מַעֲנַשְׁעַנְפָּאָר.

וּוּ נְאָלָד אַ�וּ מִין גַּעֲלַעֲפְּטָעַ!
אַיזֶּר אַוְיָן מִיט נְאָלָד צְוָנְלִיָּר — — —
אין אַיךְ האָפּ נְאָלָד אַין קָאַמְּקָר.
דאָךְ שלְּסַעַל אַ�וּ בַּי אַיךְ..

און כ'האָב אַ שטײַין פֿוֹן האַמְּה
אַ סּוֹד פֿוֹן גְּרוֹיסְעַן גְּלִיק . .
די אָזֶרֶז-שְׁלֵמְלָעַן מִינְעַ —
וּן גַּטְמַן מִן הַיִנְמַט צְרִיךְ .

אַךְ האָב וּן אַיְיךְ נָעֲנְפְּעָן ,
וּן כ'האָב אַיְיךְ לְיעֵפְנָן גְּעַרְאָט . —
הַיִנְמַט האָב אַךְ לְיעֵפְנָן מִין לְיעַפְסְטָעַ
און כ'האָב אַ יְגַנְּגַן וּהָן . .

וּאָנָד עֲרָעָרִינְגְּלִיק

אַוִירָה אַלְטֵעַ וּוּגָנָן.

ווענץן שטילע ווי קלונג זקנום.
גראען וויבען ווי צערטליכע מאמעם.
דא האט אידר מיך וויעדר ער, א שענעם, א ריעגעט.
מייט אויגען ווי גאנען, ווי גאנען אים תמו. . .

ווענץן שטילע ווי דארפֿשע אַוִינָן.
גראען וויבען ווי סאמעטהראָדֶלעכטנען.
דא האט אידר מיך וויעדר ער... אַיך קים ווי געללוינען...
מיין נליך אוּנוּ געוּן דא... נישט נאכטנען... נישט נאכטנען...

דא האט אידר מיך וויעדר — אַ לאָכָענדען מַעֲשָׂן,
איין זומעטנע לאָנְגָע אַ קִינְד צוֹוישָׂען קִינְדָּע...
ווענץן שטילע, ווי טאטעס וואָס בענשען,
גראען וויבען איין זיפע ווי קִינְדָּע...

צ'ו יומספ א... .

I.

מײַן יונגעָר פֿרײַנָה, דּו לאָכְסְטָה... דּו לאָכְסְטָה...
מײַן יונגעָר פֿרײַנָה...
וּי פֿערָאָל וּעֲנוּן דִּינְעָ צִין —
מײַן יונגעָר פֿרײַנָה...

וּי פֿערָאָל וּעֲנוּן דִּינְעָ צִין...
הָאָסְטָ נָאָלֶד אֵין אוֹיְגָן...
אָ נִיגְגָּדֵךְ נַעֲתָנְטָעֵר צָה דּו קִינְהָ...
דּו נָאָטָה... דּו נָאָטָה...
אָ נִיגְגָּדֵךְ צָה... אָזְן לְאָךְ... אָזְן לְאָךְ...
אָ נָוָתָ אָזְן מִיר...
אַיְךְ בֵּין דָאָךְ גְּלִיקְלִיךְ, גְּלִיקְלִיךְ הַיְינָט —
מײַן יַסְעָר פֿרײַנָה...

II.

טין אויג איז א בליען — און דיאן אויג איז א טינן,
 פול העמצע און רויה...
 איך פאל דיר און דיארעת און דיארעת דיר גלייך...
 וואס ציטערסטוי? — דו — — —

איך פאל און דיאן אָרטעט און זינק און דיאן טיענונג
 און זינק אויף דיאן דנא...
 דיאן פנים, דיאן פנים וועל אונ שווין נישט זעהן...
 ווּ שרענט ערנט מיך — אַ! —

III.

וֵי בָּעֵנֶק אֵיךְ מִין קָנָה, פָּזָן דָּעַר טִיצָּחָה, פָּזָן דָּעַר טִיצָּחָה
אֲרוֹיף צַו דִּין פָּלָאָךְ ..
אֵיךְ בֵּין אָן דִּין תְּחוּם אָ פָּעָרְקָלוֹנְגָּנָּעָר לְאָךְ,
אָ פָּעָרְטָרָאָנְקָעָנָּעָשָׁיְהָ ..

גַּעַשְׂמָאָרְבָּעָנָּעָחָעָנָּעָן דִּי זָעָנָּלָעָן אַוְיָפְ מִיר —
תְּכִרְכִּים־צִיְּגָן וּוַיִּסְ ..
אָן חֻוָּאָלְיָסְ-הָעָנָר שָׁלָאָגָעָן מִתְּשָׁאוּרְמִינָּגָן כְּעַם
אָן מִין הַיְמָלְכָטָאָר טָוָ ..

.IV

אוֹן כִּיהָאָב מִינְךָ דָּעֵרְהָאַיְבָּעָן, אוֹן הָאָב מִינְךָ בָּעֶפְרִיטָה...
 שָׁוֹן וּוְיִנְקַט מִינְךָ דִּין פְּנִים פְּנִין וּוְיִתְעַזְּן, פְּנִין וּוְיִתְ...
 אוֹן כִּיהָאָב מִינְךָ דָּעֵרְהָאַיְבָּעָן פְּנִין דָּרִיקָעַנְדָּעָן טְרוֹזִים...
 שָׁוֹן קִישׁ אַיְךְ דִּין גָּאַלְדָּעָן צַעַף פְּנִין דִּין שְׂוִים...
 אוֹן וּוְאַהֲרָה, אוֹן אַטְיִיךְ בִּיסְתָּה וּוְאַעֲסָה עַם וּוְעַד רִין?
 דָּעָר פְּלִיאָן פְּנִין דָּעַם שְׁטָנִים וּוְעַלְפָעָזִיטָעַנְדָּעָן מַיְן?
 אוֹן וּוְאַהֲרָה, אוֹן אַשְׁטוּרָעָם גַּעֲזָוָעָן אוֹן דָּא פְּרִיחָר?
 אוֹן אַיְךְ, וּוְעַן בֵּין אַיְךְ דָּעָן גַּעֲזָוָעָן בְּיִ דִיר?
 וּוְעַן אַיְן עַם גַּעֲזָוָעָן? — דָוּ טְרָאַכְטָסָה, אוֹן אַיְךְ טְרָאַכְטָס...
 עַם הָאָט אַיְנוּ דָאָךְ נָאָךְ נִשְׁטָגָעָן דִּין נִגְכָּט...

V.

די נאכט. זי איז א שטילע, שטילע...
 זי לוייט מיר נאך דעם גאנצען טאג...
 נאך — נלייבסטוי קינד? — איז קאזו זי נישט...
 איז נאכטיג נישט אויף וואנדערוואגן...
 א שראיך דיזק נישט... א פארכט דיזק נישט...
 זי ווועט אמי ניט דערינרייכען — ניזן...
 און איז עס ווועט דער מאג אווועק —
 זוועסט די מיך זיכער נאך פערשטעהן...

VI.

איך פון א נביא אן מײַן הוּם,
און וויל א קינד זיין איז דער פִּיכְמָה...
קֶומֶט פִּיכְרָה מִינֶךָ אַונְטָשָׁר בְּנֵי צֹם וּוְאַלְהָה
וואַי טָעַנְלִיךְ שְׂטָאַרְבָּטְ דִּי רֹויַטָּע זָוּן...

די רֹויַטָּע זָוּן — דְּאָז אָזֶן מִינֶן קְרֹזִין...
זָוּן גַּעֲרָתָ מִיטָּ מִיר וּוְאוֹהָדָן אַיךְ ווּיל...
וּעֲסָטָ וּחָצָן זָוּן אַיךְ וּחָצָן לְאַנְגָּה...
וְזָוּן אַיךְ וּוּצָל שְׂוִין נִשְׁטָח זָוּן בְּזִיה...

VII.

און איזטער און מנהה-צעיט, מנהה-צעיט שווין —

אַ לְבָכֶת... אַ קְרֹזִין... .

געזגען דעם טאג און ער שוינדט —

מיין קינד... .

און ווילסטו פֿערנַעמען מיין תפילה, מיין ליעד —

און גוט... און גוט... .

מיין אַבעָנְדְלִיעֵר הַיְנָט אַונְדִין לְיב —

דו שטוייב... .

פֿאָר נְלִיק האָט גַעֲזַנְעַן, גַעֲזַנְעַן אַן טַר —

דוּרָך דִּוָה... דִוָה דִי... .

פֿאָר נְלִיק האָט אַיך וַיְיַיְעַן גַעֲזַנְעַט —

אַ נְאָלֶה... .

VIII.

און פְּרָעֹן מִזְּנִישֶׁתְּ וַאֲוֹהָן אֵיךְ נָּעָה...
 צַי וּוּיְסָ אֵיךְ דָּעָן?
 מִין טֻמֵּן טַרְעַטְשׁ וַעֲלַטְשׁ צַי דָּעַם אַרְטָם.
 וּוְאוֹ כִּיבֵּן נָעָוָעָן...

אֵיךְ נָעָה, בְּרִי צַי בַּעֲנָקָעָן אַלְמַן
 צַוְּרִיקָן... צַוְּרִיקָן...
 אֹוְיְ וּוּעָלְ אֵיךְ בַּעֲנָקָעָן נָאָךְ דִּין אֹוְיְ
 אֹוְן נָאָךְ דִּין בְּלַקְקָן? — — —

IX.

... און איך פין גענאנען אַהֲן ציעלען און שטיל
 בֵּין כ'חאָב דִּיךְ דערקענט...
 הײַנט וווײַסְט שׂוֹין מײַן אַרְלָעָר, מײַן נִיסְט, ווּאַס ער ווּיל...
 אַ נִּבְּרָה דִּי הַצְּנָדָר!
 הײַנט זַעַת, ווּאַסְעָר ווּאַגְּדָעָרְלָךְ בְּלִיט אַנְךְ פָּעָרְמָאָג...
 אַ טְּרִינְק עַם — סְאַנוּ ווּינְ...
 אַונְ אַזְצָת אַיְן אַטְּגָן עַרְשָׁת אַוּזָּק... עַרְשָׁת אַטְּגָן...
 גַּעֲכָעָנְשָׁט זָאַלְטָטוּ וַיְיָן! — —

צו קאוימיישן ב...

1.

און יונעם שטילען אוינטערנאלט
 וווען בייסט געקימען אויף מײַן וועגן
 וווען בייסט געקימען ווי א קינד —
 האט הויך געלאלט מײַן נלייק סײַן נלייק...

און כ'זאָפ געטראָכט אָ גאנצע נאָכט
 אָ גאנצע, לאָגנצע, זיסעּ נאָכט :
 דו בְּלִוּם, דו בְּלִוּם, דו יונגעּ בְּלִוּם —
 צי האט דיך וווער ווי אָק בעטראָכט ?

דו בְּלִוּם, דו בְּלִוּם, דו מאָנשעָן-בְּלִוּם...
 צי האט דיך שׂוֹין געבענשטע אָ האנד ?
 צי האט דיך שׂוֹין געקישט אָן אוּן ?
 צי האט אָ הארץ געלאלט דורך דיך ?

II.

איך שטעה אוין קוק, אוין קווק אויף דיה,
 אוון ווער נישט זאט, אוין ווער נישט זאגט...
 ווי גליקיך אוין דיין מיטערם אויגן —
 זי קאנז זיך פון דיין ערשותן טאגן.

ווי גליקיך אוין דיין מיטערם אויגן!
 זי קווק דיך און, אוון זעהט א טאגן,
 וואס אוי נעוויזן גאנץ לאנגה, גאנץ לאנגה...
 וואס האט נעבוריין גליק אך — גליק...

III.

און כ'האָפַג נְעֹזָהּן דִּין פֶּאֲטָעָרִים אָזִינַ
עד קִיקְעַזְוִינַ דֵּיר — אָזַנְזַחַת דֵּיךְ נִישָׁט...
און כ'האָפַג נְעֹזָהּקְטִינַ דִּין פֶּאֲטָעָרִים האָנדַ
עם אַיְזַע אַקְאַלְטַעַ האָרטַע האָנד...

קִינְהַ, טִין האָנד אַיְזַע הַיּוֹם אָזַן וַיַּיְהֵ...
כ'האָפַג נְאַךְ קִינְגַּעַם נִישָׁט נְעֹשָׁלְאָגְגַן...
וּוְאַרוּם בְּנִסְטוֹ נִישָׁט נְעֹבְזַרְעָן
מעַר אַיְגַּנְגַּעַר, יִסְעַר בְּרוֹזָר!

.V.

קָם אֲקָם צַמְרָר אֵן שָׁצָבֶן,
כִּיוּעַל דִּין קַוְשָׁעָן קַוְשָׁעָן לְאַנְנוּ
וַיְיָ אַפְרוֹדִיךְ, וַיְיָ אַקְנָה
וַיְיָ אַמְעָנֵשׁ, וַיְאַסֵּם מִהְאָתָם לִיעַב...
אֵן מֵין שְׂטִילָעָה שְׂטִילָעָה שְׂטִיבָה
אֵין פָּגָר בְּלָמְעָן דָּא אַטְוָן...
אוּינְעָן שְׂוֹאָרָן אֵין אוּינְעָן בְּלוֹן
הָאָבָעָן דָּאָרָת שְׂזַיְן אוּינְגָעָפְלִיכְט...
אוּינְעָן שְׂוֹאָרָן אֵין אוּינְעָן בְּלוֹן...
נָאָטָעָם בְּלָמְעָן אַוְיָה דָעַר עַד
נָאָטָחָה דָאָטָמָר וַיְיָ טָי בְּעַשְׁעָרָת —
אֵן אַיְךְ וּוֹאָשׁ וַיְיָ רַיְיָ פַּי שְׂטוֹיְב...
אֵן אַיְךְ הַנִּיב וַיְיָ אַוְיָה צַי נָאָט...
אֵן אַיְךְ שְׂמַעְקָן מְלָאָכִים-דְּוָאָט...
אֵן מֵין שְׂטִילָעָה, שְׂטִילָעָה שְׂטִיבָה
אֵין גַּנְדְּוַנְדִּיגְן דִּי לוֹטָא... .

V.

שווין — עס האונגען שווין די קראאנצען
 אוֹיף מײַן טיר...
 אַיצֶט בענעהרד אַיך דִיך אָן גָאנצָען...
 קָוָם צָו מְרָ...
 ...

טריניק מְך אָן מֵיט דִינְע אָזִינְעַם
 שטראַהַלְעַנְפּוֹר...
 אַיך בענעהרד נָאָך דִינְע אָרְעַם,
 יונגעָר נָאָט ! —

וועה, מײַן קִינְהָא אַיך בֵּין אַ נְבִיא —
 אָן אַיך לְאָך...
 בְּקָאָן אַיך לְיַעֲבָעָן, בְּקָאָן אַיך קוּשָׁעָן —
 אָן אַ סְך...
 ...

בְּקָאָן אַיך טָאנְצָעָן — וּוּלְטִיר טָאנְצָעָן
 קִינְדָּצָר מְיעָ...
 קָוָם — שווין ווַיַּעֲנַן יְיך די קְראָאנְצָעָן
 אוֹיף מײַן טיר...
 ...

VI.

דו פְּרִידָעַנְקָוָאַלֵּל,דו אוֹנְגַּנְשִׁין,
דו מְוֹתָאַ שְׁלַעַכְטָעָר,שְׁלַעַכְטָעָר זַיִן —
דו מְוֹתָאַ שְׁלַעַכְטָעָר,שְׁלַעַכְטָעָר זַיִן —
וואָסֶם הַעֲרָסְטוֹ נִטְדָּאַס רַוְּצָן מַיִן ?

וואָסֶם הַעֲרָסְטוֹ נִטְדָּאַס רַוְּצָן מַיִן !
מַיִן קָאָפֶן אַזְוָאַ פָּלָמַטְעָן אַלְטָעָן וּזַיִן...
מַטְעָן אַלְטָעָן וּזַיִן פָּנָן יַוְנָגָעָר לַיְעָב...
וואָסֶם קֻומְסְטוֹ נִטְצָוָאַס מִיר אַן שְׁטוֹפָ ?

אַנְךָ וּוְאָרֶת דָּאָךְ שַׂיִן אַ חַדְרָשָׁ לְאָגָג.
פָּנָן מַאֲרַגְעָן פְּרִיה בֵּין אַפְּעַנְדָּגָאנָן...
אַנְךָ וּוְאָרֶת דָּאָךְ שַׂיִן אַ חַדְרָשָׁ צִוְּיָּת —
אוֹןדו בִּיסְטָה פְּרָעָמָה, אוֹןדו בִּיסְטָה וּוְיָטָה...

VII.

פְּרִיהַמָּאָרְגָּנָעָם לְאָךְ אֵיךְ הוֹיֶּק אָן שְׁטָגָּיק
בַּיּוֹם עֲפָצָעָן דֵּי אָזִינָּזָן...
אָן שְׁטָאָרְבָּטָה דֵּי זַיִן — עַרְוָאָכָת מִין פְּרִינָה
דָּעַר טַוִּיט — אָן שְׁבָאָנָח זַיִן בְּזִינָן...

פְּרִיהַמָּאָרְגָּנָעָם רְוַטָּשׁ מִין נָאָרְטָעָן טִיךְ
מִיטָּפְרִישָׁעָ רְזִיעָנְרוֹפְטָעָן...
אָן צְוִוִּישָׁעָן טָאָגָן אָין נָאָכָת הָעָנָנָת שְׂוִין
אַ נָּסְסָ-קְרִיצָבָעָן אָין לְיָהָטָעָן...

פְּרִיהַמָּאָרְגָּנָעָם הָעָנָג אִיךְ פְּרִישָׁעָ קְרִיעָנָיְן
אָזִיפָּה פְּעָנְמְטָעָר אָין אָזִיפָּה טִירָעָן...
אוֹן אָפְעָנָדָס קוֹטָשׁ מִין אַיְינָאָטְקִילִישָׁ
צִים פְּוִיסְטָעָן בָּעַט מִיךְ פְּיָהָרָעָן...

VIII.

מיט טיעען אונגען קוקט אויף מיר
 דאס קינה, און שיעקז זיך, שיעקז זיך : —
 וווען האט בי דיז, דו פיעזרעד מענש,
 מײַן גאלדָן בילד דערוואָקז זיך ?

ווער ביסטה מענש, וואס קיטסט צי מיר
 און מיטען פון די נאָסען ?
 אין פִּיהְלֶה, דו ווילסט מיר רױבען וואס,
 דאָך קאָן אין די ניט האָסָן...

די ווילסט מיר רױבען יענע טעם
 וואס האָבָעָן נראָה בעדעקט מיך...
 אין בין געשלָאָפָעָן — וועק מיך נישט...
 עס שיעקז מיך, און עס שיעקז מיך...

IX.

אָ קִנְדָּה, אָ קִנְדָּה, נוֹתֶשׁ שְׁרַעַק וְךָ דָּאָךְ
נוֹתֶשׁ שְׁרַעַק וְךָ מֵיר בָּאָר מַעֲנְשָׁקָן,
אָ מַעֲנְשָׁקָן הָאָרִין אַיְזָה וַיְלִיכָּג גַּלְיִיכָּג
אַיְזָה שְׁלַטְתָּן וְוי אַיְזָה בַּעֲנְשָׁקָן...

אוֹן שְׁלַטְתָּן אָ מַעֲנְשָׁקָן דָּעַם הַמְּעֻלָּם בֵּינוֹ —
אוֹן עַר פָּזָן גַּאֲטָמָת גַּעֲרָכְבָּטָעָר,
אוֹן לְאַכְתָּב אַמְּאָל אָ מַעֲנְשָׁקָן פָּזָן גַּאֲטָמָת —
דָּאָן וּוַיְיַיְן אֹוִיפָּזָן גַּעֲלָכְבָּטָעָר.

דָּאָךְ, שְׁטוּרָעָקָט וְךָ אַיִּס אָ מַעֲנְשָׁקָה אָנָּד
צַי בַּעֲנְשָׁקָן מַעֲנְשָׁקָן גַּלְיָדָעָר —
דָּאָן בֵּינְג דָּעַם קָאָפָּה, אוֹן בֵּינְג דֵּי קִנְיָע —
וַיְיַיְן גַּאֲטָמָת גַּעֲלָינָט עַר וּוּיְעָדָעָר...

צוי עוויהען וו...

אַמְּאָלֶל אַמְּאָלֶל, ווֹן כִּיּוֹן גַּעֲנָגַנָּעַן פָּאָרְבִּי דֵּין רַוִּיטְבָּעָמָלְטָעָר טֵיר —
אוֹן לְאָקִינְג דָּזָן גַּעֲוָעַן דֵּין קָאָפֶן אוֹן הַאָט גַּעֲלָאָכְטָן גַּעֲלָאָכְטָן צָו מִיר —

אַמְּאָלֶל אַמְּאָלֶל, הַאָפֶן אַיְךְ גַּעֲטְרוֹנְקָעַן פָּוּן דִּינְעַן הַאָרְטָעָר דַּעַם אַרְאָמָאָט...
אַדְוֹרְשְׁטִינְגֶּר בֵּין אַיְךְ גַּעֲוָעַן — דַּו הַאָסְטָן גַּעֲמָאָכְטָן מִיךְ זָאָט, אַה, זָאָט...

אַמְּאָלֶל אַמְּאָלֶל, דָוָרְךָ בְּעַנְקְשָׁאָטְטָס-פָּלָאָג הַאָפֶן אַיְךְ אַגְּנָעָעָן, נַגְּנָעָעָן נַאָכְטָן
דֵּין לְכַטְבָּעָרְיוֹבְטָעָן פָּעָנְטָעָרְסָסָס, דַּעַם שְׂוֹאָרְצָעָן סָזֶר בְּעֻוּאָכְטָן, בְּעֻוּאָכְטָן.

אַמְּאָלֶל אַמְּאָלֶל, (אוֹן בֵּין אַמְּנָשָׁה) הַאָפֶן אַיְךְ מִין נַאָט דָוָרְךָ דִּיר גַּעֲטְטִיט —
אוֹן גַּאֲרְטָעָן, וְאוֹן דָּעַר שְׁאָטָעָן וְוְאָוִיגָט, אוֹן אָוּעָנָה, ווֹן דֵּין פָּעָרְנָעָה.

מִין לְעֵבָן

.ב. ב.

אַקְאָרְדּוּן

I.

האָסֶט גַּעֲזָהָן, וֵי דַעַמְבָעַם פֶּאָלָן
איַן אַ אַיִּסְגַּעַדְאַקְטָעַן וּוְאַלְרַ ? —
האָסֶט גַּעֲזָהָן אַ דַּאֲמְבָס נְבוֹרָה
אוֹן זַיְן כְּחַ וּזְנַן עַד פֶּאָלָט ? —

האָסֶט גַּעֲהָעָרֶת דַּאֲסַ לִיעַד פָּזַן הַעֲקָרִים ? —
פָּזַן דַעַם הַעֲקָרִים טַוִּיט דַאֲסַ לִיעַד...
רַיְהָאָט גַּעֲהָאַקְטַּ צַוְּ טַיְעַפְּ דֵי וּוְאַרְצְלָעַן.
אוֹן עַד חַאָט זַיְךְ נִישְׁתַּ גַּעֲהָט...”

II.

כיהאָפַ אַ זִיְם, כיהאָפַ אַ זִיְם,
 דָאָרֶט בְּצָהָאָלֶט אַיךְ מֵיךְ פָּזַן דִּיר,
 אָזֶן אַיךְ שְׁעַלְטַ דִּין חָזֶן...
 כיהאָפַ אַ בְּעָטָ, כיהאָפַ אַ בְּעָטָ —
 קִוְמַטַּ דִּין נָאָכָתָ, דָאָן לְעֵנָן אַיךְ שְׁטַיְלָ
 אָזֶן מֵין בְּעָטָ אַלְיָוָן...

קוֹם נִישְׁתָּ, דַּי... קוֹם נִישְׁתָּ, דַּי...
 דַּי בְּיִסְטָ אֲזֹוי סָגָלֶט אָזֶן פְּרַעְמָד...
 דַּי בְּיִסְטָ נִישְׁתָּ מֵין פְּרִינְד...
 אָזֶן מֵין שְׁטוּבָ, אָזֶן מֵין שְׁטוּבָ,
 הָאָסְטוּ אֲזֹוי הָזֶיךְ גַּלְאָכָט —
 הַיְינָט... נַעֲדָעַנְקָסָטוּ?... הַיְינָט — — —

III.

דיינע ליפען, רזיט ווּ פיעעה,
רזיט ווּ בלוט. רזיט ווּ בלוט,
וואלט איך אוֹי שטיל געטרונקען —
טאר איך ניש...

עמײַן אנדערש נאָגט ווּ נאָגט ווּ
וּ אַ שלאָגנָג ווּ אַ שלאָגנָג...
איך מוי רוזהען, איך מוי רוזהען —
איך בין קראָנק...

IV.

אין אַבְעָנְדִּצְיָת, אין אַבְעָנְדִּצְיָת,
ווען פְּגִינְסְטָאָר וווערד אין שטוֹבָן
פְּגִינְסְטָאָר אַזְמָעָת בֵּין פְּגִינְסְטָאָר מֵין...
בִּיסְטָה דַּו עַט נִיטָּה, מֵין לִיעָב ? ...

יאָ, יָא... אַזְקָה הַעָר אַ זִּפְּזַן אַמְּאָל...
דו מִוְתָּה עַם זִיבָּעָר זִינְ...
או גְּסִימָה ווּצְסָטוֹ קִוְמָעָן נָאָך
אין שטוֹבָן או מַנְדָּר אַרְתִּינְ...

אין א פֿינְסְטָעֶרֶר נַאֲבָתָן...

וואל איך קיטטען צו דיין שטיבעל,
קלְאָפָעָן אֵין דִּין פֿעַנְסְטָעֶר שְׂטִיל...
קֹם טִין לְעֵגָן, קֹטֶן מִין לְעֵגָן...
הַיִּנְטֶן דִּין רָאַסֶּעֶן אֵינוֹ נִטְּחָה...

קִיטָּה, גַּעַלְעֶבֶטֶר — נִטְּעַ שְׁרִיךְ יַיְךְ...
סְמָדָא אַסְאֹוּעַ נָאָר גַּעַלְעָכֶט...
אֵיךְ נְעָדָנָךְ נָאָךְ אַלְלָטָעַ וּוּגָנָן...
אֵין דַּעַם טִינְקָל פְּהָן דַּעַר נַאֲבָתָן...

וַיִּסְגַּעַלְעֶבֶטֶר — נִטְּעַ צִימָטָר
וואל איך רְעַדְעַן שְׂטִיל צו דיין...
וַיִּסְגַּעַלְעֶבֶטֶר, וַיִּסְגַּעַלְעֶבֶטֶר —
אַלְעַן וּוּ פְּרִיהָעָר... אַלְעַן וּוּ פְּרִיהָעָר...

איון איך וואל דֵּיר לִיזְדָּר וַיְנַגְּעַן
אוֹן דִּי וּוּסְטָט מִיר קוּשָׁצָן גַּזְיָן...
אוֹ אֵיךְ בֵּין שְׂוִין נְרָאָה גַּעַוְוָאָרָן
וּוֹעַט דִּין אוֹוָגְדָּאָךְ נִטְּשָׁה דַּעְרוּזָה...

נאך יאהרעו?

— — — — —

בז' מיר אין שטוף או נארכנט, נארונט אנדערש...
 אס הדענען נאך די אלטער בילדליך אויף די וועגן...
 דו איבערן בעט... וואלסטה דז ויך נאך דערקענט?
 פיטט יונגער דראט, און ביטט אונגענטן אנדערש...

קומ, קומ אמאָל צו מיר אין שטוף צי נאסט...
 פֿאַרְנָאַכְטְּלָךְ קִים, אָן בְּלִיְבֶּאָזִיף נָאַכְטָה בְּזֵי מִיר...
 אָךְ רְיָהָד דְּךְ נְטָה... וְזֵי פְּרִיהָה... וְזֵי פְּרִיהָה...
 פְּאָרְשְׁלָאַפְּעָנָגָעָהָן וּעַל אִיךְ תְּפִילָה טְהָרָן צֵי דָה...

וּזְעַטָּה שְׁלָאַפְּעָן שְׁטִיל... וּזְעַטָּה שְׁלָאַפְּעָן וְזֵי אֲקִינָה...
 אֲ שְׁרָאַכְטָה נִישְׁמָעָה רְקִין יְעַנְצָר אַלְטָעָר וְיִנְחָה...
 אִיךְ הָאָפֶה זֵי לְאָנוֹ גַּעֲנִיטָן גַּעֲנִין אוֹיְף מִיר...
 צֵי מִיעָנְסָה אֲוֹ מִין רִיקָּעָן אָוִי גַּעֲפִינְגָּעָן אַרְון אֲ לְאַטָּה?

היימיש און בי אונז אין שטוב...

היימיש און בי אונז אין שטוב —
 פיהלםטה ווּ ס'אָן היימיש? — —
 לייעב האָפֶן אַךְ דִּיחָה, האָרְצָגֶן לייעב...
 און די נאָכָט מאָכָט טריימיש...

 אַזְיף דיין האָנד האָפֶן אַךְ גַּעֲלָהָנֶת
 מײַן גַּעֲלָעָטָעָן שְׂטָעָרָעָן...
 מײַנָּע הַעֲנָד אַן דִּינָעָח הַעֲנָד
 קַיְיטָעָלָט אַיְן בְּעַנְעָהָעָן...

 מײַנָּע הַעֲנָד אַן דִּינָעָח הַעֲנָד —
 אוֹי וּמִי וּמִי בְּרַעְנָעָן...
 ווּ די שָׁאָטָעָן אַזְיף די וּמָנָר
 וְעַל אַן וְעַל וִיךְ לְעַטָּעָן...

 ווּ די שָׁאָטָעָן אַזְיף די וּמָנָר...
 קַיְיד — נַאֲךְ וּוְאָט דָּאָס טְרָאָכָטָעָן?
 וְעַלְגָּן גַּלְיוֹחָן אַיְן די הַעֲנָה,
 אַן די אַזְיָנָעָן לְיִכְתָּעָן...

 אַן די נאָכָט, מײַן לייעב, מײַן לייעב —
 זַעַם — עַזְוִינְקָט אַיְן טְרָיְמִיש...
 היימיש אַן בי אַן אַן אַן שְׂטָב...
 פיהלםטה ווּ ס'אָן היימיש? — —

דאַס אָז עַמְ...

דאַס אָז עַמְ דָּאַס לִיעַרְעַל
אָזֶן פְּלָעַנְ עַמְ דָּאַס הַעֲרָצָן
וּזְנַן סְחָקָט מְנֻן מֵינַן מַאֲמַע
גַּעֲוֹוִיְגַּנְטַ...

אָזֶן דָּאַס אָז עַמְ דָּאַס לִיעַרְעַל
דִּינְעַז אָזְנַעַן — אָזֶן קָזָן זָזָז...
מֵינַן מַאֲמַעַ, מֵינַן מַאֲמַע
בִּיסְטַה דָזָ...

אָזֶן זַעַה דָזָן, אָזֶן זַעַה דָזָן...
אָזֶן וּזְנַקְ אָזֶן דִּין הַעֲטָעַל —
דָזָן גְּלִיה נִישְׁתָּחַט, צָעַלְיהָ נִישְׁתָּחַט
מֵינַן קָאָפַ...

לָאֶן וּרוֹדָעַן לָאֶן רָוְהָעַן
אוֹי מַאֲמַעַנְיָי מַיְנָאָגָן
לָאֶן רִיחָעַן בְּשָׁלוֹם
דִּין קָינְד...

שער.

אנין? — מהאט זיך נאך נישט געטראָפֿען,
 א טויטער זאל קומען צו געהן,
 און לאכען צום פְּרִיְנָה, וועלכער לעפֶט נאך,
 און שטיילען זיין הארצין געוויזן....

אייך? — מאין צו שורךן צו קלעהרין
 פְּזִין יענעס אַוְמַעְלֵיכְעַן נס,
 און נרייכען זאל פְּהִילְעַנדִין לעפֶען
 אין קבר אַרְתִּין צין אַ מְתָ... .

היענט וויאם, וואם איך טראָכֶט אין דער פְּגַטְשָׁעָר,
 און וואם מאין מײַן שורך בְּיַי דער נאכט...
 איך וויאם נישט, זוי מאָרגָנָען וועט גוּטַען
 מײַן אוֹיג, וואם דאָט היענט נאך געלַאָכֶט... .

איך וויאם נישט, זוי וועטאו עס קאָנאָן
 פְּאַרְבִּינְעָהָן דער נאָכְדָּצָם מײַן טִיר...
 איך וויאם נישט זוי וועל איך אַוּזְקַנְעָהָן,
 זוי וועל איך אַוּזְקַנְעָהָן פְּזִין דִּיר — —

או איך ווועל שטארבען...

או איך ווועל שטארבען — ווועסט דו נישט ווינגען.
איך וויעס, מײַן פֿרײַנֶר,
דו ווועסט מײַן נרוב מײַט בלומען בעקראיינָן —
חאָטש האָסְט דאס פֿרײַנֶט.

וועסט אלעַ נאָכָט מײַנָּע לִיעַדָּע לִיינָן,
וּן הַיָּינָט, וּן הַיָּינָט.
או איך ווועל שטארבען ווועסט דו נישט ווינגען —
מײַן קלונָעָר פֿרײַנֶר.

מיין פְּרִינְד...

בַּיְ נָכְתָ בַּיְ מֵעַן וּוְאַכְעַן, בַּיְ נָכְתָ
צַיְ וּצְהַעַן דַּעַם אֲנֹדוֹבֶ פָּנַן טָאגַן...
מיין לְאַנְגְּסְטִוְונְגָה, לְאַנְגְּסְטִוְונְגָר פְּרִינְד,
דוֹ הָאָסְטָמָקָה אַיְן אַמְתָעָן לִיאַפְ...

מיין פְּנִים אַיְן שְׁוֹאַרְעַן וּוּ דִי עַרְהַ
מיין פְּנִים אַיְן קוֹהֶל וּוּ דִי נָכְתָ
איַן שְׁאַמְצָעָנָם פָּעַדְעַקְעַן עַס גָּנוֹן.
אוֹיַ אַיְן עַס שְׁוֹן פָּזַן גָּנוֹן לְאַגְ...

הַיְנֵט הָאָפָ אַזְקְשְׁטִיבְעַלְטָ אַזְ שְׁלָאַגְ
דוּ זָן אַיְן מַקְדְּשָׁ דִי עַרְדַּ...
איַן דִי הָאָסְטָמָקָה גַּעֲזְעַאַכְטָ אַזְ גַּעֲזְעַהַן.
דוֹ בְּגַסְטָ אַזְיַ גַּלְקְלַזְקָ גַּעֲזְעַן...

* * *

א שווארצע נאכט א פֿינְסְטֶרְעַץ
האָט אַיִינְנָעַשְׁלֹונְגָּן אַלְזִ...
קָומַן קָוֵם צָו מִיר אַיְן בָּעֵט אַרְיִין,
אוֹן נָעַט אַרְיָום מִין הַאֲלָלוֹ...

מִין מָאָמָע הָאָט מִיךְ נִתְן גַּזְקוּשֶׁת
שְׂוִין זַיְנַט אַגְּנָצְעַן יָאָהָר...
קָומַן קָוֵם צָו מִיר אַיְן בָּעֵט אַרְיִין,
אוֹן קָוְשַׁ מִיךְ אַזְוִיפַּ דִּי הַאֲהָר...

איַן פְּלַעַכְתָּ אַרְיָום מִישׁ דִּינְנָעַ העֲנָד
מִין קָאָפַן וּוּ מִיטַּ אַקְרָיוֹן —
מִיר וּוּצְטַ וּךְ נַאֲכְדוּם חַלּוּמָעָן
אַ קְרַנוּעַר מִיטַּ אַ קְרַנוּן...

מיין שטיל געוועין האסט דו געהערט...

מיין שטיל געוועין האסט דו געהערט —
מיין פֿרײַנָה, איך ווּוֹם עַם וְאֶוְילַ.
דו האסט געוּהָן די שטילע פְּלָאָם,
וְאָם בְּרַעֲנֵת מיין האָרִין אַוְיפּ קְזִילַ.

איין מיטען שלְאָפּ חָאָב אַנְךְ גַּעֲפִיהָלֶט
דיַךְ גַּאֲחָעֵנט בַּיְ מִין בְּעֵטַ.
הָאָסְטַ דוּ דְּעַם שְׁטַעֲרַעַן מִיר גַּעֲלַעַט ?
גַּעֲקוּשַׂטְ דוּ שְׁוֹוָאַרְצַעַן הָאָרַ ?

אַנְךְ הָאָבַ גַּעֲוַוְוִינַט אַנְךְ מִיטָּעַן שלְאָפּ,
אָהָן וּעְרַטָּעַר נִיד גַּעֲקָלָאָגָט...
אָנְנֵן ? — אַיךְ בֵּין נִישְׁתַּחֲוְכַּט אָזָן
וְוִי עַמְּיַין הָאָסְטַ גַּעֲנוֹנַט...

א בריינט.

I.

לייפע מינע, חניעות וועגנון
ציהען זיך אין פעלד...

וין וועסט דז' מיר געהן אקעגנון?
לעפנען מינעם, מין וועלט...

וין וועסט דז' מיר געהן אקעגנון? —
ווײַיסט דאָך ניט דעם וועגן...
וועמצען וועסטאו אויף מיר פֿיזגען? —
או, ניט פֿרײַם ניט פֿרײַן...

מינע וועגנון ווײַיסט ניט קײַנער —
וועט מען ווייזן שלעכט...
און דז' וועסט אויסיגשאָג בלאנזען
לאָנגען מען און נאַכט...

11.

זין און שטוף און קוק אַרְזִים,
גריעיט מיר אָן אַ וויסט רְזִין,
גריעיט אָן דערנער רְזִיטצָעֶלְהַחֲצָעָן
גריעיט אָן דערנער רְזִינְגְּנוּזִיסִם ...

טהו אָווֹ אַ יעדען טאגַן
טהו אָווֹ אָן ווארט אָוִיפַט מִירַה ...
פְּלַקְכַּט אַ קְרָאנִין פְּזַן בְּלוּמְעַן מְתִים
און מיט דערנער וַיִּ בְּצִיעָר ...

וועל אַיךְ קִימְעָן ווועל אַיךְ וְעַהַן :
וויסט רְזִין וְאַם פְּעַרְגָּעָן
עַנְגַּן דִּינָעַ זִסְפְּעַשְׁמַעְתָּן,
דִּינָעַ וויסט הענד גְּעוּזָן ...

און אַיךְ ווועל דַּרְךְ ווַיְחִישָׁן : זֶה —
דערנער זְגַנְעַן מִינְעַן טָעַן
וְאַם אַיךְ האָב אַרְיִינְגָּעָלְאַכְטָעָן
און דַּעַם קְרָאנִין פְּזַן דִּינָעַ הענד ...

III.

- אי דו וועסט מיר מוחל זיין ? —
וועסט מיר מוחל זיין.
אי גערענק דאך נאך דיבין האָרֶץ —
דיבין גיט גומערהָאָרֶץ.
אי גערענק דאך נאך דיבין אויג
דיבין זים גומעראָזיג.
און דו ביסט דאך מיר אַ קינֶר —
און דו האָסֶט מיך ליעב.

מ. ק.

1.

געדרענסטהי ווען פ'האָפַּךְ דֵּיךְ גַּעֲזַעַן
 צום ערשותען, צום גַּלְיְּלִיבָּן מָלֶל ?
 גַּעַזְוּן אָנוּ עַם עֲרַבִּיָּן אַין דָּרוֹסְעָן...
 גַּעַזְוּן אָנוּ אַ לְּצַכְתּוֹנָעַ נָאכְטָן...

עַם האָפָּעַן גַּעֲזַקְטַּה דַּי חַבְרִים
 אַזְוִיפַּת נָדַּח, אָנוּ אַזְוִיפַּת דִּירַה אָנוּ אַזְוִיפַּת מַיַּה...
 אָנוּ אַיךְ הָאָפַּךְ גַּעֲזַקְטַּה אַזְוִיפַּת דִּירַה אַזְוִינָעַם...
 אָנוּ דַּי חַאַסְטַּה גַּעֲרַעַט אָנוּ גַּעֲלַאַבְּטָה...

אַיךְ הָאָפַּךְ דֵּיךְ גַּעֲקִישַׁת מִיטַּה דַּי אַזְוִינָעַן...
 טַיְּין הַאַרְצִינַּג בְּלוּטַה הַאָטַה דֵּיךְ גַּעֲפַעַנְשָׁטָה...
 אָנוּ דַּי חַאַסְטַּה גַּעֲזַיְּנָעַן, גַּעֲזַיְּנָעַן
 אַ מעַשָּׂה פָּוּן אַזְוִינָעַם, אַ מַּנְשָׁ...

— דַּעַר טַעַנְשָׂא עַר פְּלַעַג הַיְּלָעַן מִיטַּה דַּי אַזְוִינָעַן...
 גַּעַזְוּאַסְטַּה האָפָּעַן וַוְוַנְצִינַּג אָנוּ לְאַנְדָּר — —
 אָנוּ שְׁטִילַה, אָנוּ דַּעַר פַּינְסְטַעַר פַּעֲרַבְּאַרְגָּן
 הַאָטַה מִיקְּ דַּעַפְּנִינָעַן דִּין הַאַנְדָּר...

II.

דִּינֵּעַ אֹיְנָעַן קִישָׁעַן, קִישָׁעַן...
 דִּינֵּעַ אֹיְנָעַן גַּלְעַטָּעַן, גַּלְעַטָּעַן...
 דִּינֵּעַ אֹיְנָעַן, דִּינֵּעַ אֹיְנָעַן
 עֲפִים וּוְלִעְן וַיְיָ אָונַ בְּצָעַן...
 דִּינֵּעַ אֹיְנָעַן — טִיעַעַן בְּרוֹנוּס...

בְּרוֹנוּס טִיעַעַן בְּרוֹנוּס שְׁטִילְעַן...
 כִּיחָאָב אָונַ וַיְיָ מִין בִּילֶד דָּרְרוּשָׁהָעַן...
 לְאוֹ מִיךְ, לְאוֹ מִיךְ זָאָנָן תְּפָלָה...
 כִּיחָאָב אָונַ וַיְיָ מִין בִּילֶד דָּרְרוּשָׁהָעַן...

כִּיבָּן נָאָךְ יְוִנָּמָה אָונַ פְּרִישָׁהָן, אָונַ פְּרִעהָן...
 קָם, מִין בִּילֶד — אַיךְ וּשְׁלַל דָּרָךְ קִישָׁעַן...
 נָאָר פְּאַמְעָלָהָן... נָאָר פְּאַמְעָלָהָן...

דִּינֵּעַ אֹיְנָעַן לְאַכְעַן... לְאַכְעַן...
 דִּינֵּעַ אֹיְנָעַן... דִּינֵּעַ אֹיְנָעַן...
 מִינָּעַן וּוּיְוִתָּאָגָעָן, וַיְיָ טְוִיבָעָן
 עָנָעָן פַּיְן מִיר אָפְנָעָהָלָיְנָעָן.

III.

מיין אויג בענלייט די זין —
 א שאמען געהט, און פגלאט —
 א שאמען פאלט, און ליענט —
 און די האסט מעך פערויינעט ...

אנך פון א קינד וואס לאכט,
 און האט און אויג א טראָה ...
 די האסט א הצענד ווי זיד ...
 מיין ווינגען אונ שווין ווינט ...

ווען האב אינך דען געוויינט ?
 דאך נט ביז דרי — א נין ? — — —
 אם האט דיך נאָר געפראָכט
 פון ווינטען מיין געוויינט ...

IV.

גיט און חאָרצען נאָך אַ שטָּאָךְ
פֶּאָלֶט אַ בְּלָאָט אָוֹן נאָךְ אַ בְּלָאָט...
דאָךְ, מײַן פֶּרְיִינֶה, סָאוּן גּוֹט... סָאוּן גּוֹט...
אַ פִּיעָל נְלִיק הָאָב אָךְ גּוֹהָט !

פֶּרְיִינֶה מֵין יְוָנָנָעָר... פֶּרְיִינֶה, מֵין פֶּרְיִינֶה...
וועסֶת דָּאָךְ לְעַבְּעָן לְאָגָן נאָךְ, לְאָגָן...
אָזְקָוק אָזְיָף דִּיר — אַיְן לְעַפְּ... אַיְן לְעַפְּ...
הָאָט וּצְרָעָר נְעַלְעַט שְׂוִין אָזְיָף לְאָגָן ? —

V.

לאָג אַזְקַט מִיקָּן אַיזְעַנְבָּעַטְעַל
שְׁפָצֶת בֵּי נַאֲכַט אַן נַאֲגַע אַלְיַין —
לְאַכְעַן צַו מִיר מִינְעַשׂ שְׁוַיְבָעַן
מִיטַּדְיַין פְּעַנְסְטָעַרְסָם נַאֲהַנְטָעַרְשָׂעַן...

נַאֲכְדָּעַם מַאְךָ אַזְקַט צַו דַּי אַזְיַאנְן —
דַּאֲכַט וַיְךָ מִיר אָז דַּי בִּסְטַח דַּאַ
אַין מִיטַּע גַּגְעַמְאַכְטַע אַזְיַאנְן
אַלְאָךְ אַזְקַט נַשְּׁת אַגְּנַעַץ שְׁעַה...

אַן דַּיְן הַאֲנָד דַּי מַטְעַרְוַיְיַיְעַ
שְׁלַעַטְטַט מִיקָּן אַיְן אַן דַּעַקְטַט מִיקָּן צַו — —
אוֹים מִין פְּעַנְקַשְׁאַפְּט בְּלִיהָעַן רַזְוַעַן
אַן זַי שְׁמַעַקְעַן גַּלְיַיךְ זַי דַּי — —

VI.

וועסט דיך אויעחאפען פון שלעַף
 און וועסט אויסשטראקען די האנה
 און וועסט טראָפֿען אויף דער וואנה
 און וועסט ווינגען ווּ א קינד...

דעמעלט וועל איך ווּן בז דיר...
 גליב מיה קינד, בוועל ווּן בז דיר...
 האטש די נאכט וועט שווארץ ווּן שווארץ —
 רoit וועט ליכטэн די מין האָרְץ...
 סאָה מין האָרְץ א שטילס א שטילס...
 און א שצמץוויגנס בז טאג...
 נאָר די נאכט צענלייחט עס רoit.
 ווּן אַם הערת ויך קינדער-קלאנ...

VII.

איך האפ דין פנים נישט געקוישט,
און דינע ברומטען אויך עט נישט,
און האפ נישט אוינגעטלאמט דין שאנד —
כידאפע נוד געקוישט דין וויטע האנד.

איך האפ נישט וו א שליעידערשטיין
געוכט דין גירונה וואס אונ נישט ריין —
נאָ ווּ אָן אַנְקָאָר פָּזָן אַ שִׁיף
בֵּין אָךְ נְחוּצָין אָן דִין טַעַת.

דין שטילען טוועך האפ איך געקוישט —
און וויטער נישט, און וויטער נישט.
מיין שיף האט ויבאָן טאג געיהט.
אָ יֶם — דַי בִּיסְט גַּעֲוֹן מִיר גַּט ..

אַ וַיָּאָק צִי רְוחָעַן אָנוּ גַעֲגָג...
עַם פְּעַנְקַט וַיְךָ אֹיְךָ נַאֲךָ וַיְמַדְבִּיכָּךָ...
עַם פְּעַנְקַט וַיְךָ אֹיְךָ נַאֲךָ וַיְמַדְבִּיכָּךָ...
נַאֲךָ חֻוְאָלְבָעַס-טָעַנְיַן אָין פָעַלְעַנְעַנְיַן ..

שווין? און? איך האפּ א נעטן.
 איזט נעם מין האנד און דרייך זי פֿעַטֶן...
 זו בונט א מאן, בונט שטאָרָק און גוּט —
 זו לאָבָטֶן מיט בלוט, און ווינטֶן מיט בלוט.

זו בונט א מאן — און בונט א קינה
 און זוננטֶן, זי פֿן זו פֿער א ווינה
 און א זו לאָסְטֶן, בונט זו א גאנט —
 דין זונען און דער וועלטענֶדֶר...

א לאָ דין בלוט מיר ערנען חינט
 פֿן שׂעהנע פֿרײַנד און יונגע פֿרײַינֶה
 און נאָכְדָּעָס רעד מיט לְפִזְזָן בלאס
 פֿני יָאָהָרָעָן, זי ען מאָנוֹ טַזְבָּעָנוּוּס...

VIII.

איך רוף דיך און נעכט פון חלומות
 און שטילעה פערטודעטע נעכט —
 זו מעניש מיט די אוינען וו ימען
 די שטילעה פערטודעטע מעניש...

איך קיש דיך און רוף דיך ביט נאמען
 און ווועק דיך אפלו פון שלאָפּ
 אַפְּלוֹ ווּ דִין אַנְגַּעַגּ מַאֲמַעַן...
 אַפְּלוֹ ווּ מַיְן אַנְגַּעַגּ מַזְהָן...

איך עפָען די לֵיבָעַן צִים וֶעֱדָעַן —
 דאך שוויג איך, איז דעד נישט קיין ווארט...
 מעד געהען און נעכט פון חלומות
 פערחלומטעראהייט האנד און האנד...

זו האנטש מײַן נשבה גַּעֲזָעַן —
 דִין אוֹיג אַיְן דְּאַךְ טִיעָף ווּ דְעָרִיכָּם...
 אַיְן אַלְיָגּ, ווּאַס אַיךְ קִיש עַם אַס שטילטעען
 שוועימט אָס אַן די אוינען בע דָּר...

א בריעת צו ש. א.

1.

הוינט האפ איך געצעעהלט מינע גארפאן
 און הארצען, און הארצען גאנט ציעט...
 הוינט דאפ איך געטראכט ווענצע שטאגראבן
 מין פֿרִינְה, און איך שייזט דער א בריעת.

— דער טויט און פֿעַשְׁטָעָמְדִין אויך לײַזֶר —
 אויך האפ אונ, ברודען, נַקְלַעַת...
 עם אונ נט קיון שריעק און קיון טַרְזֵיֶר
 מיר ווענצע דאך וויהן פֿון דער עריד...

דאך שריעקט מיך די צויט פֿון מין שטאגראבן
 עם שריעקט מיך דער טויט, וווען איך טראכט :
 ער וועט מינע ליפֿאָן ענטאָפְּבָּן,
 ער וועט מיך פֿעַחַלְעָן בַּיִ נַאֲכָת...

ער וועט מיך מין פֿיהָלָעָן פֿעַרְבִּינְצָעָן
 און קאָלְטָן וועט מיר ווערען, און שׂוֹאַגְּן...
 און די פֿינְסְטָן ווּוַיְתָעָן, פֿון ווּוַיְתָעָן.
 מין פֿרִינְה מיט דעם וואָרגְעַמְטָעָן האָגָן.

II.

איך לאָג מײַנְעַץ האָנד אוֹיְף די שעהן...
 און צעהל ווי און וווײַסּטֿ ניט קײַן צָאַהָל...
 און — וווײַסּטֿ — איך האָפּ נאָך צי גראָהָעַן/
 מײַן פֿרִינְד ווֹאָס די קִישֶׁסּטֿ מֵיךְ אַמְּאָל...

און — וווײַסּטֿ — איך האָפּ נאָך צי גראָהָעַן...
 דאָך נאָכְדָּעָם סָהָ קָומָעָן דָּעָר טָוִיט...
 איך לאָג מײַנְעַץ האָנד אוֹיְף די שעהן —
 און ווֹאָרט אֹיְף דָּעָם קִימְעָן פָּזָן טָוִיט...

III.

און אָזֶק ווּעַל שְׂטָאַרְבָּעַן, מִין בְּרוּדָעָה
און אָזֶק ווּעַל שְׂטָאַרְבָּעַן, מִין פְּרִינָה,
קְלִיְיבָ-אָזֶק מִינָעַ לְאַכְעַנְדָעַ לְיַעֲדָה,
קְלִיְיבָ-אָזֶק מִינָעַ לְיַעֲדָר פָּנַן הַיּוֹנָתָן...

און דְּרוֹק אָזֶן אַפְּנֵךְ אָהָן אַנְאַמְּצָן
די לְיַעֲדָר ווֹאָסֶם לְיַיְגָעַן נַךְ נַרְגִּינָן...
פְּעַרְקּוּנִיףֶ מִינָעַ בְּיכָה, די בְּלָמְדָעַן
צַי יְעַנָּעַ ווֹאָסֶם וְעַנְעָן נַאָךְ יְוִנָּגָן...

פְּעַרְקּוּנִיףֶ מִינָעַ בְּלָמְדָעַן, די בְּמַכָּר
און שְׁטָעַל מַוְרָא אַפְּשָׁוֹתָעַן שְׁתוֹן —
דאָן ווַעַשְׂתָּעַר פְּצַחְוּזָאַקְשָׁעַן ווֹאָסֶם גְּבָעָר —
און רְזַהְנָגֶן ווּעַט ווַיְיָ מִין נַעֲפִינָן.

א לִיְעָד.

בלומען מינען, בלומען...

וְוְנְגָעָה וְוְנְגָעָה קָעֵפָה...

אוֹגָעָן הוּא דֵי וְוְנְגָעָן...

טְיעַפָּעָה וּוּ דָעָר יְמָה...

בלומען מינען, בלומען —

סְהָאָב פָּאָר אַנְּזָב אַסְּהָה...

קְנָדָעָר מִינְעָה קְנָדָעָר —

וְאֵיסָט אַזְּהָר? — אַנְּזָב בְּנָאָש...

אַיְד בְּנָן גָּאָט פְּנֵין לְעַפְּגָעָן...

אַוְן פְּנֵן בְּרוֹזִית אַנְּזָב וְוְיָנָן...

קְשָׁט אַיְזָה, וּוּ אַנְּזָב וְאַסְּמָאָר —

כָּאוּל מִקְּרָבָל וְוּזָן...

וְעַחַת טִין נַאֲקָעָט לִיבָּה...

וְגָעָן מִינְעָה וְגָעָן —

אַזְּ וְעַט אַזְּהָר אַנְּזָב אַנְּזָבָם

סְוִיטָעָנְשָׁרָעָק גַּעֲגָנְגָעָן...

וְעַחַת טִין נַאֲקָעָט לִיבָּה...

יְמִין מִינְעָה יְמִין —

צִוְּ וְעַט אַזְּהָר נַיְשָׁת וְעַדְעָן

אַוְנָטָעָר וְוְנְגָעָה פְּלָאָמָעָן...

נאך מין טוית.

או מינע שעה

הוינט, וווען הו לעוט דאס, בין אין טויט — — —
 מען האט מיך געליגט און אַ קְבִּיר אַרְזִין — — —
 הו האסט הויינט געגעסטען פֶּלְיִיש און ברויט,
 און האסט געטונגקען ואָסְצָר אַזְזִין — — —
 ההוינט, וווען די לעוט דאס בין אין טויט — — —
 מיט וויסט צוין צו שווארצעער עריד
 לאך אַזְזִין און וויאַס נישט... אַמְּאָל האָפַּ אַנְך בענעהרט
 די ליפען דיביגע, ואָס ברענגן רושט...
 הו געהנט אָזָס אַזְזִין דיביג שטוב אליען — — —
 הו האסט פֶּעֲרַחְיֵלֶט דיביג וויסט גלעדער
 מיט קלְיִידְעָר ואָס געמאָן דיביג ווֹאָרִיכְמִיש צי
 די זיסט ווֹאָרִיכְס פָּזָן דיביג גלעדער ...
 ווֹאָרִיךְ אָפַּ, ווֹאָרִיךְ אָפַּ פָּזָן דיביג לעט דאס געווננד!
 אַזְזִין זעה דיביג פֶּלְיִיש אַזְזִין ווֹיַּן לאָפְעַן...
 אַזְזִין פרעם דיר דיביג ברויט, אַזְזִין קיש דיר דיביג האנד —
 ואָלְסָט דיר אַלְעַ דיביג זונדען פֶּעֲרַחְעֶפְעַן...
 אַזְזִין בְּיֵינְךָ אַזְזִין חָעָר דִּיךְ צ
 צום גאנגע פָּזָן דיביג בלוטען — — —
 ווֹיל אַס קְוָמָא אַ טָּאג — אַזְזִין מְזֻנָּן ווֹעַט אַזְזִין דִּיךְ
 אַזְזִין אַזְזִין נְרוּב פֶּעֲרַחְעֶפְעַן...

אויף מײַן קְבָּה.

זהו מײַנְעָה טָאנְצָן אוֹיְפָ מְיַין נְרוּבָּ. אָזְקָה הָעָרָה, אָזְקָה הָצָרָה דִּין גְּזִיעָנָן.
 רְוּבָּה מִידָּבָּר נְאַמְּצָעָן, אֲזָן דְּזִין. קִישׁ מִידָּבָּר אֲזָן שְׂטִילְסָצָעָן וְעַדְעָנָק,
 וְעַזָּן דִּיךְ אֲנִידָעָר אֲזָן נְרָאָגָה נְרָאָגָה אֲזָן דָּאָךְ דָּאָךְ אוֹיְפָ מְיַין נְרוּבָּ —
 אֲזָן טְרָאָכָט אֲזָן צְוּוִישָׁעָן טְזִוְּעָנָד — דָּאָפָה אָזְקָה אָזְקָה דִּיךְ גְּזִיעָתָם לְיַעַפָּה.

צו מינע אומבעקאנטצע.

האסט אמאָל פֿון מִיר גַּעֲטְרָאַכֶּט
הארצִינְג אָוֹן נֵס ?
האסט אמאָל אָן שְׂטִילָעֶר גַּעֲנָכֶט
שְׂטִילָעֶר גַּעֲלִינְטַמִּין לִיעַד ?

האסט אמאָל אָן האָרֶן גַּעֲטְרָאַלֶש
או דָו האָסְט מִיר לִיעַפֶּ ?
או דָו וּוְאָסְט מִיט מִיר גַּעֲלָאַכֶּט
אָן מִין שְׂטִילָעֶר שְׂטוּב ?

האסט אמאָל גַּעֲטְרָאַכֶּט מִיט פְּרִוָּה
מִיט לִוְיָטָה, לוֹטָעָר פְּרִיוּה
פֿון מִין שְׂטוּב אָן פֿון מִין בָּעַט
אָן פֿון מִין שְׂטִילָעֶן שְׁלָאָפֶ ? — —

דאָן קָוָם צַי מִיר, מִין פְּלִיּוּש, מִין בְּלוּט...
פְּעַרְלָאָזֶן דִּין הוּא, פְּעַרְלָאָזֶן...
מִין פְּגַנְסְטָעָר הָאָזֶן קָיָן לְאָדוֹן נִיט,
מִין טִיר אָנו אָהָן אָ שְׁלָאָס... .

